

saaledes, at dette ikke burde ske ved Udbetaling af en Kapital, men paa den Maade, at der under den sædvanlige Forudsætning for Understøttelser, nemlig at den Paagjældende har Ophold her i Landet, burde søges tillagt hver af Xylograf A. Flinchs Sønnedøtre, Ingeborg og Yvonne Flinch, en Understøttelse af 200 Kr. aarlig til deres fyldte 18de Aar, fra 1ste April 1888 at regne. Konsistorium tiltraadte i Skrivelse af 14de Marts 1889 Almanakkomiteens Indstilling, hvorefter der ved Behandlingen af Forslaget om Tillægsbevilling for 1888—89 blev stillet Forslag herom. Da dette Forslag ikke kom til Forhandling i Landstinget, blev der ved Ministeriets Skrivelse af 27de April 1889 meddelt Tilladelse til, at Understøttelserne udbetaltes paa forventet Tillægsbevilling for 1889—90, fra 1ste April 1888 at regne. Da det senere oplystes, at Ingeborg Flinch var født i November 1870, udbetaltes Understøttelsen til hende kun til November 1888 inkl.

B. Enkelte Foranstaltninger.

1. Universitetsbygningens Forskjønnelse.

I Univ. Aarb. f. 1884—85 S. 253—55 er meddelt de Forhandlinger, der i 1883 og 1884 førtes angaaende Fuldstændiggjørelsen af Dekorationen i Universitetets Festsal og som førte til, at der, efterat Sagen havde været forelagt Rigsdagen, paa Kirke- og Undervisningsministeriets Budget for 1887—88 blev optaget et Beløb af 11000 Kr., nemlig 9000 Kr. til Udførelsen af et Maleri og 2000 Kr. til Konkurrencen om et Maleri.

Etatsraad C. Bloch havde, som l. c. meddelt, paataget sig at udføre Maleriet »Biskop Brochmand, der under et Besøg af Frederik III. i hans Hjem anbefaler den unge Schumacher til denne.« Dette Maleri blev udført i Sommeren 1888 og afleveret i September s. A. Det til Udførelsen for Finansaaret 1887—88 bevilgede Beløb blev udbetalt paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1888—89.

Under 18de April 1887 meddelte Ministeriet Konsistorium, at der ikke havdes Noget at erindre mod det af Konsistorium i 1884 fremsendte Forslag til Indbydelse til en Konkurrence om Udførelsen af et Maleri i Festsalen, og udbad sig Oplysning om, hvorledes Bedømmelseskomiteen tænkes sammensat. Konsistorium tilskrev derefter under 23de Maj s. A. Ministeriet, at Konsistorium efter Samraad med det i sin Tid nedsatte Udvalg havde tænkt sig Komiteen sammensat af 5 Medlemmer, hvortil Konsistorium, under Forudsætning af at Kirke- og Undervisningsministeren vilde indtræde som Formand i Komiteen, foreslog Kunstnerne, Etatsraad C. Bloch og Professor Vermehren, samt Universitetslærerne, Professor, Dr. phil. Ussing og Docent, Dr. phil. Jul. Lange. Konsistorium tilføjede, at det Billede, som formentes først at maatte ønskes udført og som altsaa skulde være Gjenstand for den første Konkurrence, var: »Et Optrin af de kjøbenhavnske Studenters og Professorers Deltagelse i Hovedstadens Forsvar under Belejringen 1658—59.« Ministeriet bifaldt i Skrivelse af 6te Juni 1887 denne Sættelse af Bedømmelseskomiteen, hvorefter der

under 3die August s. A. af denne Komité udstedtes følgende Indbydelse til Konkurrence:

»Ved Dekorationen af Universitetets Festsal bestemtes 7 store Felter til at udfyldes med historiske Malerier. I tre af dem, paa den af Salens lange Vægge, som vender mod Vinduerne, have Malerne V. Marstrand og C. Bloch fremstillet Optrin af dansk Videnskabeligheds og Aandslivs Historie, nemlig 1) Universitetets Stiftelse af Kong Christian den Første, 2) Hans Tavsens, som tager Biskop Joakim Rønnow i Beskyttelse, og 3) Tycho Brahe, som paa Hveen modtager Besøg af Kong Jakob af Skotland.

Endnu staa fire Felter tomme, nemlig to paa enhver af Salens korte Vægge, hvert 7 Alen højt, 6½ Alen bredt. I dem ønsker Universitetet udført Malerier, som kunne fuldende Salens Udsmykning i lignende Aand, hvori den er begyndt, og Konsistorium har dertil valgt følgende Æmner:

Paa den ene Væg:

1. Modtagelsen paa Landingsbroen af de norske og svenske Naturforskere ved det nordiske Naturforsker møde 1840 i Kjøbenhavn.
2. Et Optrin af de kjøbenhavnske Studenters og Professorers Deltagelse i Hovedstadens Forsvar under Belejringen 1658—59. Kunstneren vil f. Ex. kunne fremstille dem paa Marche gjennem Gaderne eller paa Vagt paa Volden eller ved U. Chr. Gyldenløves Udfald mod Fjenden. Det fremstillede Optrin maa foregaa ved Dagens Lys.

Paa den anden Væg:

3. Biskop Brochmand, der under et Besøg af Frederik III. i hans Hjem anbefaler den unge Peder Schumacher til denne.
4. Holberg, som overværer Indstuderingen af den politiske Kandestøber.

Danske Kunstnere indbydes nu herved til en Konkurrence om det andet af de fire Malerier:

„Et Optrin af de kjøbenhavnske Studenters og Professorers Deltagelse o. s. v.“

Angaaende Konkurrencen og Arbejdets Udførelse fastsættes følgende nærmere Bestemmelser:

- a. Konkursarbejderne indsendes til Universitetet senest Aarsdagen efter denne Indbydelses Datum, altsaa den 3die August 1888. Efter denne Dag modtages intet Konkursarbejde.
- b. Der indsendes:
  1. En Farveskizze til hele Maleriet, 3 Fod høj.
  2. En af de vigtigste Forgrundsfigurers Hoved (med nærmeste Omgivelser), malet i den Størrelse, det paa Billedet skal have, og behandlet omtrent saaledes, som Maleren paatænker at udføre det paa selve Billedet.
- c. Konkursarbejderne udstilles for Publikum mindst i et Tidsrum af 14 Dage, førend de bedømmes.
- d. Bedømmelsen foretages af undertegnede Komité.

- e. Der kan tilkjendes to Præmier, hver paa 1000 Kr., for anerkjendelsesværdige Løsninger af Opgaven. Ved at modtage en Præmie forpligter Kunstneren sig til, efter Universitetets Fordring, at paatage sig Udførelsen af det store Maleri.
- f. Naar, som det maa forventes, Konkurrencen giver Udsigt til en Løsning af Opgaven, der kan blive til Prydelse for Universitetet, opfordres den Kunstner, hvis Konkursarbejder skjøntes at være de bedste, til at udføre Maleriet paa den Plads, som Universitetet bestemmer. Det skal være færdigt højest to Aar efter Konkursarbejdernes Bedømmelse.
- g. Maleriet udføres i Oliefarve paa Muren. Omkostningerne ved Præparationen af Grunden og ved Stillads afholdes af Universitetet.
- h. Efter Billedets Udførelse udbetales der Kunstneren 8000 Kr.«

I Henhold til denne Indbydelse indkom Konkursarbejder fra følgende Kunstnere: H. Nic. Hansen, F. C. Lund, Vilh. Rosenstand, C. H. F. Schmidt, Willumsen og Kr. Zahrtmann. Efterat Arbejderne havde været udstillede for Publikum, meddelte Bedømmelseskomiteen i Skrivelse af 21de September 1888, at den i et den 18de s. M. holdt Møde havde vedtaget, at tilkjende Malerne Vilh. Rosenstand og Kr. Zahrtmann hver en Præmie paa 1000 Kr.; for Tilkjendelsen af to Præmier, nemlig til Vilh. Rosenstand og Kr. Zahrtmann havde fire af Udvalgets Medlemmer stemt; for Tilkjendelse af kun een Præmie, nemlig til Vilh. Rosenstand, et Medlem. Komiteen havde derhos bemærket, at medens den iøvrigt maatte anse det for at ligge udenfor dens Opgave at træffe Bestemmelse om, til hvem Udførelsen af selve Billedet skulde betroes, havde dog tre af dets Medlemmer fundet Anledning til at anbefale Vilh. Rosenstand til at komme i Betragtning i saa Henseende; en lignende Indstilling med Hensyn til Kr. Zahrtmann havde et Medlem ønsket at gjøre.

Konsistorium indstillede under 12te Oktober 1888 til Ministeriet, at Genremaler Vilh. Rosenstand opfordredes til at udføre ovennævnte Maleri i Festsalen samt at der udbetaltes de ved Konkurrencen fastsatte 2de Præmier à 1000 Kr. til Malerne Vilh. Rosenstand og Zahrtmann. I Henhold til Ministeriets Skrivelse af 20de s. M. udbetaltes sidstnævnte Beløb paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1888—89, hvorhos Ministeriet i samme Skrivelse bifaldt, at Genremaler Rosenstand opfordredes til at udføre fornævnte Maleri. Ved Ændringsforslag til Finanslovsforslaget for 1889—90 blev der derefter stillet Forslag om en Bevilling af 8000 Kr. til Maleriets Udførelse, hvilket Beløb blev optaget paa Ministeriets Budget for samme Finansaar. Maleriet blev udført af Genremaler Rosenstand i Sommeren 1889 og afleveret i September s. A.

Under 14de Oktober 1889 anmodede Konsistorium Universitetets daværende Rektor, Professor, Dr. med. With og Professorerne, Dr. phil. Ussing, Dr. phil. Holm og Dr. phil. Jul Lange om at træde sammen i et Udvalg for at overveje, hvilket af de to tilbagestaaende Malerier der først skulde paabegyndes og hvilken Kunstner Udførelsen skulde overdrages. I Henhold til den af Udvalgets Flertal under 22de November s. A. gjorte Indstilling blev dette bemyndiget til at rette en Forespørgsel til Etatsraad C. Bloch, om han maatte være villig til atter at udføre et Maleri ved Siden af hans Billede »Biskop Brochmand, der forestiller den unge Griffenteld for Frederik III«. Etatsraad Bloch erklærede

imidlertid, at han ikke saa sig istand til at paatage sig dette Arbejde. Under denne Forudsætning var hele Udvalget enigt i at anbefale en Konkurrence ligesom i, at der først udførtes det Billede, der skulde staa ved Siden af Blochs fornævnte Maleri. Med Hensyn til det tidligere af Konsistorium anbefalede Æmne, »Holberg, der overværer Indstuderingen af den politiske Kandestøber«, foreslog Udvalget, at der istedenfor valgtes det i den i 1884 afgivne Komitébetænkning anbefalede Æmne, »Holberg, der overværer Indstuderingen af Erasmus Montanus.« Dette Æmne, som illustrerede Vrangsidens af Datidens akademiske Studier, maatte foretrækkes fremfor det tidligere paatænkte Æmne, som ikke havde nogen egentlig Tilknytning i Universitetets Historie. Konsistorium sluttede sig i sin Indstilling af 20de December 1889 til Udvalgets Forslag. Ved Behandlingen af Finanslovforslaget for 1890—91 blev der stillet og bifaldt et Forslag om et Beløb af 2000 Kr. til Afholdelsen af en Konkurrence. I Henhold til Konsistoriums Indstillinger af 8de Maj og 6te Juni 1890 bifaldt Ministeriet under 19de Maj og 10de Juni s. A., at Bedømmelseskomiteen sammensattes af Kirke- og Undervisningsministeren som Formand, Kunstnerne, Professorerne Bache og Vermehren samt Universitetslærerne, Professorerne, Dr. phil. Ussing og Dr. phil. Jul. Lange samt at Skizzernes Indlevering sattes til $\frac{1}{2}$ Aar.

Komiteen udstedte under 8de Juli s. A. følgende Indbydelse til Konkurrence:

Danske Kunstnere indbydes herved til en Konkurrence om det ene af de to Malerier, der endnu skulle udføres i Universitetets Festsal.

»Holberg, som overværer Indstuderingen af Erasmus Montanus«.

Angaaende Konkurrencen og Arbejdets Udførelse fastsættes følgende nærmere Bestemmelser:

- a. Konkursarbejderne indsendes til Universitetet senest $\frac{1}{2}$ Aar efter denne Indbydelses Datum, altsaa den 8de Januar 1891. Efter denne Dag modtages intet Konkursarbejde.

De øvrige Bestemmelser vare de samme som i Indbydelsen af 3die August 1887 (jfr. foran S. 932), kun var der under g. istedenfor »i Oliefarve« sat »i mat Oliefarve«.

Da der ved Fastsættelsen af Fristen for Indleveringen af Skizzerne til $\frac{1}{2}$ Aar blev Udsigt til, at Maleriet vilde kunne udføres i Finansaaret 1891—92, indstillede Konsistorium under 2den Juli 1890, at der paa Finanslovforslaget for nævnte Finansaar optoges et Beløb af 8000 Kr. til Udførelsen af et nyt Maleri. Dette er derefter sket

2. Universitetets Landsbykirker.

I Skrivelse af 3die Januar 1889 indberettede Eforus for Kontoen til Landsbykirkernes Forskjønnelse til Konsistorium, at Orgelet i Ledøje Kirke var i fuldstændig ubrugbar Stand, og foreslog, at der anskaffedes et nyt Orgel til

Kirken, efterat denne var underkastet en Hovedreparation. Et nyt Orgel af passende Størrelse var tilbudt leveret for 1200 Kr., mod at Resterne af det gamle Orgel tillige overlodes i Bytte. Konsistorium meddelte under 7de Februar s. A. Eforus, at det var villigt til at anskaffe et nyt Orgel til Kirken, naar Menigheden vilde yde et Bidrag af 200 Kr. til Anskaffelsen, saaledes at Resten af Udgiften afholdtes af fornævnte Konto, samt imod at Menigheden paatog sig alle Udgifter ved Orgelets fremtidige Vedligeholdelse, Musikalier og Betjening m. m. Da Kirkens Hovedrestauration endnu ikke er helt fuldendt, er Orgelet ikke blevet anskaffet.

— Efter Indstilling fra Eforus for fornævnte Konto bifaldt Konsistorium under 23de Maj 1889, at et Sæby Kirke tilhørende stort Træ-Crucifix blev rensset og restaureret og at Udgiften derved, c. 200 Kr., afholdtes af bemeldte Konto, samt at følgende Udgifter afholdtes af samme Konto, nemlig: 97 Kr. for Restauration af en Bibel til Ledøje Kirke, 46 Kr. 50 Ø. for Restauration af en Bibel til Egeslevmagle Kirke, 200 Kr. for Opmaaling og Udfærdigelse af et Kort over Gravstederne paa Taarnby Kirkegaard og 150 Kr. for Udarbejdelsen af en Begravelsesprotokol med tilhørende Kort over Ledøje Kirkegaard.

— Efter Indstilling fra Kvæstor har Konsistorium under 10de Oktober 1888 tilladt, at der meddeles Enken Neel Hansen Tilladelse til for et Tidsrum af 25 Aar at holde det Gravsted paa Taarnby Kirkegaard, hvori hendes afdøde Mand Gaardejer Jacob Michelsen er jordet, og som har et Areal af 38 □ Alen, indhegnet, mod Indbetaling til Universitetets Kasse af 1 Kr. pr. □ Alen for hver 20 Aar, altsaa 47 Kr. 50 Ø.

— Under s. D. meddelte Konsistorium, efter Kvæstors Indstilling, Tilladelse til, at Landmand Hans Crilles Christiansen af Maglebylille for et Tidsrum af 50 Aar maatte holde det Gravsted paa Taarnby Kirkegaard, hvori hans Hustru ligger begravet, og som har et Areal af 20 □ Alen, indhegnet, mod Indbetaling til Universitetets Kasse af $2\frac{1}{2} \times 20$ Kr., 50 Kr.

— I Henhold til Indstilling fra Kvæstor har Konsistorium under 4de Maj 1889 tilladt, at der meddeles Sognepræst Levinsen Tilladelse til for et Tidsrum af 40 Aar at holde det Gravsted paa Sæby Kirkegaard, hvori hans Hustru ligger begravet og som har et Areal af 27 □ Alen, indhegnet, mod Indbetaling til Universitetets Kasse af 2×27 Kr., 54 Kr.

Under 5te Juli s. A. har Konsistorium, efter Indstilling fra Kvæstor, tilladt, at Proprietær Simonsen for et Tidsrum af 50 Aar holder et Gravsted paa Sæby Kirkegaard, af Areal 40 □ Alen og beliggende i det nordøstlige Hjørne af Kirkegaarden, indhegnet, mod Indbetaling til Universitetets Kasse af $2\frac{1}{2} \times 40$ Kr., 100 Kr.

3. Universitetets Skove.

I Henhold til Konsistoriums Indstilling af 2den Maj 1889 bifaldt Ministeriet under 8de s. M., at det hidtil af den tidligere Skovrider for Sorø Akademis 2det Skovdistrikt, nuværende Overforster, Jagtjunker Leth førte forstlige Tilsyn med de Universitetet tilhørende 2 Fredskove, Alindelille og Svalmstrup i Sorø Amt, fra 1ste Maj 1889 at regne overdroges den nye Skovrider for fornævnte Skovdistrikt Wodschow, saaledes at han derfor skulde oppebære et aarligt Honorar af 100 Kr. og paa Tjenesterejser 8 Kr. daglig i Diæter,

samt saaledes at det vilde paahvile ham at foretage de fornødne Udvisninger og Taxationer til Salg ved Auktion og have Tilsyn med de Skovenes Drift vedkommende Forretninger, navnlig at tage Bestemmelse om Udhugning, Beplantning, skadeligt Vands Afledning m. v. og i alt Fald hvert Foraar efterse, hvorledes de foreskrevne Kulturarbejder vare udførte, ligesom han ifølge Ministeriets Resolution af 4de Marts 1863 ved Udløbet af hvert Finansaar skulde gennem vedkommende Universitetsforvalter tilstille Universitetets Kvæstor en Beretning om, hvad der med Hensyn til Skovenes Drift og Tilstand m. v. maatte være at bemærke.

4. Forskjellige Bygningsforanstaltninger.

a. *Reserveudgange fra Galleriet i Universitetets Festsal.*

Da der i Konsistorium var blevet rejst Spørgsmaal om det Forsvarlige i Benyttelsen af Galleriet i Universitetets Festsal under den daværende Ordning af Opgangen og Belysningen, anmodede Konsistorium i November 1887 saavel Brandinspektøren som Bygningsinspektøren om at tage Galleriet og den dertil førende Trappe i Øjesyn. I Henhold til de modtagne Oplysninger bleve de til Galleriet førende Indgangsdøre derefter forandrede til udadgaaende Døre, ligesom Konsistorium vedtog, at der til Salens Belysning og paa Opgangen til Galleriet kun maatte benyttes Lys eller Olielamper. Under 20de Januar 1888 tilskrev Konsistorium derpaa Ministeriet, at da der til Galleriet kun førte en enkelt temmelig smal Trappe, havde Konsistorium, eftersom disse Udgangsforhold under en Panik efter Brandinspektørens Erklæring maatte anses for højst utilfredsstillende, anmodet Bygningsinspektøren om at tage under Overvejelse, om der kunde indrettes en eller to Reserveudgange. I Henhold til det fra Bygningsinspektøren modtagne Forslag, indstillede Konsistorium, at der maatte anbringes to Opgange til Loftet paa hver Side af Uhrkassen i de derværende Blændinger, saaledes at Gjennemgangene aflukkedes med Jerndøre. Paa Finanslovforslaget for 1889—90 blev der stillet Forslag herom, og Udgiften, 650 Kr., opført paa Ministeriets Budget for samme Finansaar. Udgangene anbragtes derefter i Sommeren 1889.

b. *Anbringelse af et elektrisk Ringeapparat i Universitetsbygningen.*

Efterat Konsistorium i Skrivelse af 31te August 1888 havde indstillet til Ministeriet, at Universitetets Auditorier og Lærerværelser maatte blive forsynede med et elektrisk Ringeapparat, saaledes at en af Universitetets Betjente i paakommende Tilfælde kunde tilkaldes, blev der paa Finanslovforslaget for 1889—90 paa Universitetets Udgiftspost 9. a. 2. »Hovedstandsættelser« hertil optaget et Beløb af 330 Kr. Bevillingen optoges paa Ministeriets Budget for samme Finansaar og Ringeapparatet blev derefter anbragt i 1889.

c. *Anbringelse af elektrisk Belysning i Undervisningslokalerne i det kirurgiske Akademis forrige Bygning.*

I et af det lægevidenskabelige Fakultet anbefalet Andragende anholdt Do-centerne i Anatomi og Fysiologi om, at der maatte blive anbragt elektrisk Belysning i deres Undervisningslokaler paa det kirurgiske Akademi, idet de frem-

hævede, at det navnlig var Dissektionsstuen og det fysiologiske Auditorium samt det Værelse, der anvendtes til de Studerendes mikroskopiske Øvelser, i hvilke en hensigtsmæssig Belysning savnedes. I Dissektionsstuen, hvor Undervisningen netop særlig maatte foregaa i Vintertiden, fandtes der overhovedet ingen kunstig Belysning, saaledes at man i de mørkeste Maaneder ofte kun kunde se at arbejde en á to Timer om Dagen og undertiden ikke havde brugeligt Lys en hel Dag igjennem. I det fysiologiske Auditorium var der vel indlagt Gas, men ikke blot var det daværende Indlæg utilstrækkeligt til at skaffe fornøden Belysning ved Forelæsningerne, men ved Brugen af Gas i dette Auditorium havde der tillige vist sig den Ulempe, at Luften, som Følge af at Lokalerne ikke vare ventilerede og overhovedet vare for smaa, var i generende Grad fordærvet, inden Undervisningstimen var udløben, og paa lignende Maade forholdt det sig med det Værelse, hvori der afholdtes mikroskopiske Øvelser for de Studerende. Andragerne ansaae i Henhold hertil Anbringelsen af elektrisk Belysning i de nævnte Lokaler for i højeste Grad ønskelig og fremhævede, at et saadant Anlæg tillige vilde kunne komme de øvrige Lokaliteter paa Akademiet tilgode, navnlig det fysiologisk-kemiske Undervisningslaboratorium og det store Auditorium i Hovedbygningen, hvor de faa, uhensigtsmæssig anbragte Gaslamper ikke formaade at tilvejebringe en brugelig Belysning. Bygningsinspektøren bemærkede i den af ham afgivne Erklæring, at han ansaa det for rigtigst, at der i Akademiets Have opførtes et særligt Maskinhus for Gasmaskinen, idet han mente, at dennes Anbringelse i Hovedbygningens Kjælderetage dels vilde virke forstyrrende under Forelæsningerne, dels vilde forhindre Passagen gennem Kjældereren for de Studerende, saaledes at en Bygningsforandring vilde blive nødvendig. Endelig bemærkedes, at den anskaffede Gasmaskine vilde kunne anvendes ogsaa efter en eventuel Flytning af de heromhandlede Undervisningsanstalter. I Henhold til Foranførte blev der paa Finanslovsforslaget for 1888—89 under en særlig Udgiftspost (11) paa Universitetets Budget foreslaaet bevilget følgende Beløb:

Til Leverance og Opstilling af Materiel til elektrisk Belysning	9700 Kr.
Til Opførelse af et Maskinhus i Haven	1600 —
Til uforudsete Udgifter, derunder Reparationer efter Indlægget i Bygningen	600 —
Honorar til Bygningsinspektøren	66 —

Ialt .. 11966 Kr.

Det tilføjedes, at den aarlige Udgift til Maskinens Gasforbrug og Materiellets Fornyelse m. v. var anslaaet til c. 600 Kr., med hvilket Beløb Udgiftspost 4: Særegne Udgifter til det lægevidenskabelige Fakultet, var foreslaaet forhøjet.

Ved 2den Behandling af Finanslovsforslaget for 1888—89 blev der, da det efter de indkomne Oplysninger maatte anses i høj Grad ønskeligt, at der gaves Systemet en Tilføjelse af Akkumulatorer, stillet Forslag om, at den herved bevirkede Udgift, 2730 Kr., maatte medtages. Dette Forslag tiltraadtes af Folketingets Finansudvalg. Paa Ministeriets Budget for 1888—89 optoges derefter ialt et Beløb af 14696 Kr. Anlægget fandt Sted i Løbet af 1888.

d. Forandringer ved Gasledningerne i det fysiologiske Laboratorium og det normal-anatomiske Museum.

I et af Konsistorium i Skrivelse af 13de September 1888 anbefalet Andragende anholdt Bestyrerne af Universitetets fysiologiske Laboratorium og dets normal-anatomiske Museum om, at der maatte blive foretaget de nødvendige Forandringer ved de nævnte Institutets Gasledninger, for at disse kunde drage Nytte af den stedfundne Nedsættelse af Prisen paa Kogegas, hvorved en ikke ubetydelig Besparelse vilde kunne opnaas. Bygningsinspektøren anbefalede denne Foranstaltning med Bemærkning, at Forbruget af Kogegas ved de to Anstalter aarlig udgjorde c. 350 Kr., og at der ved Prisdedsættelsen kunde opnaaes en Besparelse af c. 25 pCt. Det blev imidlertid nødvendigt at indlægge endel nye Gasledninger samt udføre flere dermed i Forbindelse staaende Arbejder, da Gasværket fordrede, at Kogegassen skulde passere gennem særskilte Ledninger og Maalere, for at den lavere Pris kunde gjælde. Udgiften ansloges til 535 Kr. Ved 2den Behandling af Forslaget til Finanslovsforslaget for 1889—90 blev der stillet Forslag om en Forhøjelse af Universitetets Udgiftskonto 9. a. 2. »Hovedstandsættelser« med 535 Kr. Begge Rigsdagens Ting bevilgede Beløbet, der blev optaget paa Ministeriets Budget for Finansaaret 1889—90.

e. Ny Dampkedel i Universitetets zoologiske Museum.

Efterat Bygningsinspektøren havde indberettet til Ministeriet, at det maatte anses tilraadeligt at indlægge en ny Dampkedel af større og kraftigere Konstruktion end den ældre i det zoologiske Museum, blev der ved 2den Behandling af Finanslovsforslaget for 1889—90 stillet Forslag om et Beløb af 4800 Kr. hertil paa Universitetets Udgiftspost 9. a. 2. »Hovedstandsættelser«. Beløbet optoges paa Ministeriets Budget for samme Finansaar.

5. Tilsynet med Garderoben i Universitetsbygningen.

Efterat Konsistorium i 1887 havde anmodet Universitetets daværende Rektor, Professor, Dr. juris W. Scharling og Professorerne, Dr. jur. Matzen og Dr. juris Johs Steenstrup om at træde sammen i et Udvalg for at overveje og fremkomme med Forslag om, hvorledes en mere tidssvarende og betryggende Ordning af Universitetets Garderobevæsen kunde opnaaes, modtog Konsistorium under 30te November s. A. en Erklæring, hvori Udvalget bemærkede, at der næppe, endog bortset fra Bekostningen, for Tiden kunde opnaaes en virkelig tidssvarende og betryggende Ordning af Garderobevæsenet, da der manglede Plads hertil. Dersom det ved den paatænkte Omdannelse af den polytekniske Lærestanstalt blev gjort muligt at undvære et af de Auditorier, der laa nærmest ved Hovedindgangen, vilde der maaske i et saadant kunne indrettes en Garderobe. Der havdes nu kun Plads i Aulaen og Gangene, hvor der ikke kunde tilvejebringes en af Opsynspersonalet betjent Garderobe for et Antal af 5 á 600 Besøgende, som for Størstedelen havde stor Hast. Opad den ene Side af Trappen kunde der mulig anbringes en særlig Garderobe, fra hvilket Tøjet kun udleveredes mod Nummer, saaledes at de Studerende, der ikke ønskede at betjene sig selv, kunde faae deres Tøj anbragt dér. Hertil udfordredes imidlertid Ansættelsen af en særlig Garderobebetjent. Men afset herfra var det i høj Grad ønskeligt, at faae Opsynet paa Universitetet forstærket, da der som Regel i Løbet af 40 Minutter af hver Time aldeles intet tjenende Personale var tilstede i Univer-

sitetsbygningen. Udvalget foreslog, at der søgtes opnaaet en Bevilling til en Garderobe- og Opsynsbetjent, hvem det gjordes til Pligt at være tilstede i selve Universitetsbygningen fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 8 Aften med Afbrydelse af 1 å 2 Timers Fritid, at det paalagdes Portneren at være tilstede i ovennævnte Betjents Fritid, at der paamaledes samtlige Knagerækker tydelige Numre ved hver Knage og at der opad den ene Side af Trappen anbragtes en særlig Garderobe, fra hvilken Tøjet kun udleveredes mod Nummer, bestaaende af en Række i en ret Vinkel ud fra Væggen anbragte Arme, forsynede med Knager i et Antal af omtrent 150, og afspærrede fra Aulaen ved en Skranke, Alt dog anbragt saaledes, at det ved festlige Lejligheder kunde fjernes.

I den af Kvæstor under 4de December 1888 afgivne Erklæring blev der af ham yderligere paavist de Vanskeligheder, der vare tilstede for Indretningen af en Garderobe, hvorfor han foreslog, at denne Sag indtil videre stilledes i Bero, medens han derimod indstillede, at der til Opnaaelsen af et stadigt Tilsyn i Universitetsbygningen, ogsaa i den Del af Forelæsningsstunden, hvori Indgangene vare bestemte til at holdes lukkede, paa Finansloven for 1889—90 søgtes tilvejebragt en Forøgelse af Universitetets Udgiftspost 9. b. 2., Brændsel, Belysning og Inventarium, med et Beløb af 300 Kr. til Assistance for Universitetets Portner, saaledes at der tillige i samme Øjemed og paa samme Maade optoges et Beløb af 75 Kr. i Forslaget til Lov om Tillægsbevilling for 1888—89, for at den nye Ordning kunde indtræde allerede den 1ste Januar 1889.

Konsistorium indstillede i Skrivelse af 11te December 1888 til Ministeriet, at Kvæstors Forslag maatte træde i Kraft den 1ste Januar 1889, hvilket Ministeriet under 19de s. M. bifaldt. I Skrivelse af 13de Februar s. A. meddelte Konsistorium Kvæstor, at det til Assistance for Universitetsportneren bevilgede Beløb vilde være at udbetale dennes Datter, Louise Jensen, mod at hun ydede den fornødne Hjælp ved Tilsynet, samt at Beløbet vilde være at udbetale med $\frac{1}{12}$ maanedlig bagud fra 1ste Januar 1889 at regne.

6. Bestemmelser om det Papir og Blæk, som skal benyttes i Statstjenesten.

Med Kirke- og Undervisningsministeriets Cirkulære af 1ste Juni 1888 modtog Konsistorium Exemplarer af: 1. Reglement af 26de Maj s. A. for Anvendelsen af de Papirsorter, som af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Henhold til allerhøjeste Resolution af 19de Januar s. A. anskaffes eller bestilles til Brug i Statstjenesten, samt om Blæk til samme Brug. 2. Bekjendtgjørelse af samme Dato om Forhandlingen af de paagjældende Papirsorter. 3. De i Reglementets § 3 nævnte Rekvisitionsbøger for Embedsmændene. 4. Prisliste over Dokument-Konvoluter af Normalpapir fra P. Bjørnbaks Fabrik, Kjøbenhavn. De modtagne Exemplarer bleve ved Skrivelse fra Konsistorium tilstillede Universitetslærerne og Bestyrerne af Universitetets videnskabelige Samlinger.

Af Reglementet meddeles nedenfor et Uddrag, forsaavidt det angaaer Universitetet.

I. Afsnit. Skrivpapir.

§ 1. Om Klassificeringen af Skrivpapirsorterne. Kvaliteten af de Skrivpapirsorter, som skulle anvendes i Statstjenesten, bestemmes paa dobbelt Maade,

saaledes at de dels skulle tilfredsstille visse Minimumsfordringer i Henseende til Styrke, dels skulle have en vis Minimumsgodhed i Henseende til Stof-Sammensætning, hvorhos de skulle være limstærke og ikke vise Spor af Klor eller frie Syrer.

Til Bestemmelsen af Styrken hører et Minimum i Henseende til Bristningslængde, Strækningsevne og Evne til Modstand mod Sammenkrølning og Gnidning. Ved Bristningslængde forstaaes den Længde (udtrykt i Meter) af en overalt lige bred Papirstrimmel, ved hvilken denne vilde briste ved sin egen Vægt, naar den blev ophængt ved den ene Ende. Bristningslængden bestemmes for Strimler udskaarne baade parallelt med og vinkelret paa Maskinindretningen i Papiret, og Gjennemsnittet af de fundne Værdier bliver bestemmende for Bestemmelsen af Papirets Styrke. Bristningslængden paavirkes ikke af Papirets Sværhed; den stiger forholdsvis med Papirets Kvalitet, i Almindelighed fra 2000 Meter til 7000 Meter og derover. Strækningsevnen maales under de Bristningsprøver, ved hvilke Bristningslængden bestemmes, og den angives i Procent af den undersøgte Papirstrimmels oprindelige Længde. Strækningsevnen tiltager ligeledes med Papirets Godhed og vil som oftest variere mellem $1\frac{1}{2}$ og 6 pCt. Evnen til Modstand mod Sammenkrølning og Gnidning bestemmes ved en Prøve paa fri Haand, som Enhver let kan foretage, idet Papiret nogle Gange foldes sammen til en Kugle og atter pilles op, hvorefter det grides mellem Hænderne som Tøj, naar dette vaskes. For at værdsætte Papiret efter denne Prøve er fastsat en Talrække, hvis enkelte Tal betegne den følgende hosføjede Egenskab: 0 = overordentlig ringe, 1 = meget ringe, 2 = ringe, 3 = jævn, 4 = temmelig stor, 5 = stor, 6 = meget stor, 7 = overordentlig stor. Som overordentlig ringe betegnes Modstandsevnen hos det Papir, som allerede faaer Rifter eller Huller under Sammenkrølningen og Udfoldningen, hvilket især vil være Tilfældet med Papir, som indeholder en større Del af slebet Træmasse eller mineralske Fyldestoffer. Efter de anførte Styrkebestemmelser inddeles de forskellige Papirer i sex Styrkeklasser saaledes som følgende Tabel viser:

Tabel I. Styrkeklasse I—VI.

Klasse.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
a. Gjennemsnitlig Bristningslængde i Meter, mindst	6000	5000	4000	3000	2000	1000
b. Gjennemsnitlig Strækningsevne, angivet i pCt. af Papirstrimlens oprindelige Længde, mindst . . .	$4\frac{1}{2}$	4	3	$2\frac{1}{2}$	2	$1\frac{1}{2}$
c. Evne til Modstand mod Sammenkrølning og Gnidning, mindst	6	6	5	4	3	1

Naar et Papir ikke paa engang har alle de i samme Vertikalspalte for a., b. c. opførte Talværdier, vil det være at henføre til en lavere Styrkeklasse. Hvis f. Ex. et Papir for a. og c. vel har Værdierne for Styrkeklasse III., men for b. kun har $2\frac{1}{5}$ pCt., kan det kun regnes til Styrkeklasse IV.

Efter Stofsammensætningen inddeles de forskellige Papirsorter i 4 Stofklasser, nemlig:

Tabel II. Stofklasse I—IV.

I. Stofklasse: Papirer af Klude (Linned, Bomuld eller Hamp) med ikke over 2 pCt. Askeholdighed. II. Stofklasse: Papirer af Klude (Linned, Bomuld eller Hamp) med Tilsætning, dog ikke mere end 25 pCt., af Træ-, Straa- eller Esparto-Cellulose; Askeholdigheden maa ikke overstige 5 pCt. og slebet Træmasse maa ikke findes i Papiret. III. Stofklasse: Papirer af Stoffer efter Fabrikens eget Valg, dog uden Tilsætning af slebet Træmasse, og med en Askeholdighed af mindre end 15 pCt. IV. Stofklasse: Papirer af ligegyldig sammensætning og med ligegyldigt Askeindhold.

Lige med slebet Træmasse i Tabellen regnes ogsaa slet rensset Cellulose, der ligesom slebet Træ reagerer rødt ved Paahældning af saltsur Phloroglucinopløsning. Uld maa ikke findes i Papirerne af Stofklasse I—III. Askeindholdet er i Tabellen angivet i Procent af Papirets Vægt; Papir, som er fremstillet af rene Cellestoffer, vil have et Askeindhold fra $\frac{3}{4}$ —3 pCt., men naar mineralske Fyldestoffer ere indblandede, kan Askeindholdet stige til 20 pCt. og derover.

§ 2. Anvendelsen af de forskellige Papirklasser. I Overensstemmelse med de fremstillede Regler ville Minimumsfordringerne til de Skrivpapirsorters Godhed, som fremtidig skulle anvendes til de forskellige Formaal i Statstjenesten, være at foreskrive ved at angive den Stofklasse og den Styrkeklasse, under hvilke Papirsorterne i det Mindste skulle kunne henføres.

Til de forskellige Dokumenter, Protokoller, Skrivelser, Koncepter, Regnskabsbilag m. m., hvad enten disse bruges med paatrykte Skemaer eller med Liniering, ville herefter følgende Papirkvaliteter som Regel være at benytte, idet det dog overlades til Embedsmændenes Skjøn, om der ikke til enkelte Protokoller eller Akter, som paa Grund af særlige ved Embedet herskende Forhold kunne være udsatte for ekstraordinært Slid, bør anvendes noget bedre Papir, end den opførte Minimumskvalitet angiver. Det er en Selvfølge, at den følgende Anvisning ikke kan være udtømmende; i Tilfælde, hvor Forskrift mangler, vil der være at vælge Papir i Lighed med det, som anvendes til Protokoller og Akter af tilsvarende Vigtighed.

A. 1. Papir af Stofklasse I. og Styrkeklasse I. anvendes til Protokoller, Dokumenter og Aktstykker, som ere særlig vigtige, eller som ere udsatte for ekstraordinært Slid, saasom:

For Embeder under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

1. Obligationer for Laan af offentlige Midler. 2. Dokumenter udstedte af Private, hvorved der stiftes Forpligtelser ligeoverfor det Offentlige, som vedkomme faste Ejendomme eller Tiender.

A. 2. Papir af Stofklasse I. og Styrkeklasse II. anvendes til vigtigere Protokoller, Dokumenter og Akter, saasom til:

a. Følgende almindelige Protokoller og Akter:

1. Registerprotokoller. 2. Bøger over indkomne Breve, saasom: Registraturer, Journaler, Referatprotokoller, Resolutionsprotokoller m. m. 3. Beskikkelser for Bestillingsmænd og lignende.

Endvidere for:

b. Embeder under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til;

1. Ministerial(Kirke-)bøger, hvad enten Staten, Stiftelser eller Private ere Kirkeejere, og Udskrifter af disse. 2. Præsternes »Embedsbøger» (Liber daticus). 3. Universitetets, Stiftelsernes og Kirkernes Jordebøger og Hovedbøger. 4. Kirke- og Præstegaardssynsprotokoller, Bispernes og Provsternes Visitatsprotokoller. 5. Landemodsprotokoller. 6. Universitetsmatriklen, de lærde Skolers og Seminariernes Indtegningsprotokoller, Klostres og Hospitalers Indskrivningsprotokoller. 7. De lærde Skolers og Seminariernes Censurprotokoller, Afgangsexamensprotokoller, Karakter- og Testimoniumsprotokoller for Universitetsexaminerne. Protokollerne over de gejstlige praktiske Prøver. 8. Afgangsexamensbeviser, Beviser for at have bestaaet Skolelærer- og Lærerindeexaminer, Universitetets Examenstestimonia, Examensbeviser for de gejstlige praktiske Prøver. Kaldsbreve for Lærere, Kollatser for Præster og Lærere. 9. Protokollerne for Beretninger om Præsteembederne. 10. Ordinationsprotokoller. 11. Kaldsbøger over Beskikkelser til Præste- og Skoleembeder.

B. Papir af Stofklasse II. (eller I.) og Styrkeklasse III. anvendes til almindelige Protokoller og Akter, Korrespondance- og Konzeptpapir, for hvis Varighed der ikke kan sættes nogen Grænse, saasom til:

a. Alt beskrevet Papir, som er bestemt til varig Opbevaring i Akterne, saasom: 1. Almindeligt Skrivpapir til Korrespondance mellem Embedsmændene og Autoriteterne indbyrdes, jfr. dog nedenfor C. a. 1. 2. Koncepter, som blive opbevarede, og Konzeptbøger. Forsaavidt Konzeptpapir kun bruges til ubeskrevne Omslag, er Papir af Stofklasse III., Styrkeklasse III. tilstrækkelig godt. 3. Visse Skemata, Attester, Lister, Blanketter m. m. 4. Regnskabsdele og Regnskabsbilag, som ikke ere undergivne Kassation efter visse Aars Forløb, saasom Amtstuerregnskaberne, alle Regnskaber med Oversigter, Antegnelser o. lign. uden Hensyn til, at de maaske kun have Betydning for Revisionen og Administrationen i en mindre Aarrække. 5. Saadanne Henvendelser og Skrivelser fra Statsmyndighederne til Private, som kunne antages at have mere end øjeblikkelig Betydning for disse. b. Kopibøger over udgaaende Skrivelser, hvor saadanne haandskrives. c. Hoved-, Kasse- og Aktivbøger, forsaavidt der ikke for visse Embeder er foreskrevet en anden Papirsort.

Endvidere for:

Embeder under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til: 1. Skolekommissionsprotokoller og Skoleplaner. 2. Legatprotokoller. 3. Universitetets Obligationsbøger. 4. Borger- og Almueskolernes, de lærde Skolers og Seminariernes Examensprotokoller. 5. Alle de for de offentlige Stiftsmidler, Kirkerne, Hospitalerne og Legaterne aflagte Regnskaber med Bilag. 6. Protokollerne over Ansættelse af Præsteenkepensioner. 7. Protokoller over Ordinanders Levnedsløb.

C. Papir af Stofklasse III. og Styrkeklasse III. anvendes til Protokoller og Akter, som kun ville blive opbevarede en forholdsvis kortere Tid eller til hvis Varighed det er unødvendigt at stille større Fordringer, saasom til:

a. Følgende almindelige Protokoller og Akter: 1. Skrivpapir til Høringskrivelser (dog med Undtagelse af Finansministeriets 1ste Departement), Erindringskrivelser eller lignende Skrivelser, saasom til Posthusenes indbyrdes Tjenestekorrespondance. 2. Koncepter til saadanne Skrivelser samt til Regnskaber, der skulle ren-

skrives paa Papir af Stofklasse II. Styrkeklasse III. 3. Regnskabsdele, som ville blive kasserede inden højst 20 Aars Forløb, forsaavidt de ikke nævnes nedenfor under D. eller maa stilles lige med de dér opførte. b. Embeder under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Protokoller over meddelte Kollatser til Præster og Lærere.

D. Papir med frit Valg af Stofsammensætning og Styrke anvendes til Protokoller og Akter af kun øjeblikkelig eller aldeles kortvarig Betydning, saasom: Forskjellige Meddelelser eller Indkaldelser, der under ingen Omstændigheder ville vende tilbage for at indgaa mellem Akter, som skulle opbevares.

§ 3. Papirsorternes Anskaffelse. De i det Foregaaende § 2 under Litr. A., B. og C. omtalte Papirsorter blive anskaffede under Et for Statskassens Regning ved Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og forhandlede ved en af dette antagen Hovedforhandler. Denne er forpligtet til at udlevere Papiret til Videreforhandling til enhver Papirhandler, som vil betale kontant. Papiret forhandles til en Pris for Kjøbenhavn og til en noget højere, der indeholder Godtgjørelse for Fragt, for det øvrige Rige. Papirets Kvalitet kontrolleres af Statens tekniske Undersøgellesbureau, som lukker enhver Pakning ved Paaklæbning af en af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet godkendt Etiket, der er forsynet med det danske Vaaben som indregistreret Varemærke. Etiketten indeholder desuden en Angivelse om Papirets Kvalitet, dets Pris og Anvendelse med Henvisning til dette Reglement. Brugen af det saaledes faldte Papir i Overensstemmelse med dette Reglement er forbindende for Statens Embeds- og Bestillingsmænd, dog med de nedenfor nævnte Undtagelser, i alle tjenstlige Anliggender. Papiret, der kun maa bruges i Statstjenesten, rekvireres fra den antagne Hovedforhandler i Kjøbenhavn eller gennem en hvilken som helst Papirhandler. Hertil forsynes Embedsmændene med særlige Rekvisitionsbøger, der ogsaa kunne forlanges udleverede gennem Papirhandlerne og paa hvis Omslag en Prisliste er meddelt. De i disse Bøger anbragte Rekvisitionsblanketter skulle benyttes ved Bestilling af Papiret. Papiret sælges kun i hele Pakninger: for Papir i Bikube — eller større Format paa halve Ris (250 Ark) og 100 Ark; for Papir i Propatriaformat paa hele Ris (500 Ark) og 100 Ark. I enkelte Pakninger vil et enkelt Ark kunne fattes, som da er blevet udtaget af Kontrollen. Mangelen af et saadant Ark berettiger ikke til at gjøre Indsigelse mod den betalte Pris.

§ 4. Papirsorternes Format. For Fremtiden anvendes Papir i Propatriaformat (13 × 16 Tom.) som Regel til Dokumenter, Korrespondancepapir mellem Statsmyndighederne indbyrdes, Koncepter, Blanketter, Regnskaber og alt andet løst Aktpapir. Undtagelse kan gjøres med smaa Blanketter og Regnskabsbilag, til hvilke hidtil er anvendt Kwartblade, dog at der, forsaavidt de skulle gemmes i Akterne, anvendes Kwartblade af Propatriaark. Endvidere med Skemata, til hvilke det er ligefrem nødvendigt at benytte Papir i større Format.

Til Protokoller*) i Folio anvendes saavidt muligt Propatriaformatet eller Bikubeformatet (14 × 17½ Tom.). Dog vil Ministeriet sørge for, at der

*) Opmærksomheden henledes paa, at Protokoller bør heftes med Hørgarna og ikke med Metaltraad, som ved at ruste vil angribe Papiret.

ogsaa kan faaes Papir i to Kvaliteter i Formaterne smaat Median ($15\frac{1}{2} \times 19\frac{5}{8}$ Tom.), stort Median ($17\frac{3}{4} \times 22\frac{5}{8}$ Tom.), Royal ($19 \times 24\frac{1}{2}$ Tom.), Superroyal ($19\frac{3}{4} \times 26$ Tom) og Imperial ($22\frac{5}{8} \times 30$ Tom). I disse Formater kan der dog kun holdes et mindre Lager, og de Paagjældende gjøre derfor bedst i til hvert Nytaar hos Ministeriets Hovedforhandler at bestille det Papir, som de i det næste Finansaars Løb maatte ønske leveret i større Format end Bikube. Særlig gjælder dette, hvis der ønskes Papir af Stofklasse I. Styrkeklasse I.

II. Afsnit. Konvoluter og Indpkningspapir.

§ 1. Konvoluter. Uden at give bestemte Forskrifter med Hensyn til Beskaffenheden af de Konvoluter, som anvendes i Statstjenesten, skal man henlede Opmærksomheden paa det Uheldige i, at Brevforsendelser, særlig naar disse ere noget tykkere, jævnlig ankomme med mere eller mindre beskadiget Indpakning. Saadant vil undgaaes, naar der anvendes Konvoluter af bedre Beskaffenhed end de hidtil almindelig gjængse, og Ministeriet vil derfor fra Tid til anden give Konvoluter fra bestemte Fabrikanter sin Anbefaling — hvormod Bekjendtgjørelse aarlig vil udgaa i Lov- og Ministerialtidenden — naar de fabrikeres i de almindelig yndede Formater og Tykkelser i den ene eller anden af følgende to Kvaliteter: Stofklasse II., Styrkeklasse III. og Stofklasse III., Styrkeklasse V., og Priserne derhos undergives Ministeriets Approbation. Det bemærkes derhos, at de saaledes anbefalede Konvoluter ville blive forhandlede til Priser, som ere billigere end de, til hvilke Konvoluter af tilsvarende Format og Tykkelse, men af ringere Kvalitet, hidtil som oftest ere blevne falbudte.

§ 2. Indpkningspapir. Med Hensyn til Indpkningspapir skal Ministeriet indskrænke sig til at henlede Opmærksomheden paa, at ogsaa Fordringer til dets Beskaffenhed vil kunne præciseres ved de i I Afsnit § 1 omtalte Klassificeringshensyn. Ligesom ved Konvoluter vil det, hvor det drejer sig om Papir, til hvis Styrke der maa stilles noget Krav, være hensigtsmæssigt at sikre sig en af disse to Kvaliteter: Stofklasse II., Styrkeklasse III eller Stofklasse III., Styrkeklasse V, som det sikkert vil være muligt at faae i de fleste større Papirforretninger.

III. Afsnit. Trykpapir.

§ 1. Beskaffenhed og Anvendelse. Til Alt, hvad der fremtidig trykkes til Brug i den almindelige Statstjeneste, og som har nogen Betydning udover den rent øjeblikkelige, vil der fremtidig, forsaavidt der ikke i det enkelte Tilfælde skal anvendes Skrivpapir, jfr. I. Afsnit § 2 i Begyndelsen, være at anvende Trykpapir, som er fremstillet af Klude alene med højst $4\frac{1}{2}$ pCt. Aske, og som har en Bristningslængde af mindst 2800 Meter og en Strækningsevne af mindst $2\frac{1}{2}$ pCt. Saadant Papir vil derfor bl. A. være at benytte til:

1. Statsregnskabet og andre Regnskabsberetninger af større Betydning.
2. Universitets- og Skoleprogrammer.
3. Aarbogen for Universitetet og den polytekniske Lærestanstalt.
4. Meddelelserne om de lærde Skoler og Realskolerne.
5. Universitetets Forelæsningsfortegnelser.

§ 2. Trykpapirets Anskaffelse. Ministeriet træffer Aftale med en Fabrik eller Repræsentant for en saadan om at holde Lager af Trykpapiret, hvis Beskaffenhed Ministeriet lader kontrollere, i de almindeligst brugte Formater og Tykkelser og om at forhandle det til en bestemt moderat Pris, der fastsættes pr. Pund af Vægten af et Ris eller en Balle. — Papiret udleveres til denne Pris fra Fabrikens eller Forretningens Udsalg til Statens Institutioner og Embedsmænd til Alt, hvad disse lade trykke i Embeds Medfør. Berettigede til at forlange Papiret til samme Pris ere endvidere Professorerne og Lærerne ved Universitetet, den polytekniske Lærestanstalt, Landbohøjskolen, Officersskolen m. m. til de Skrifter, som de udgive paa eget eller paa vedkommende Undervisningsanstalts Forlag. Endvidere Institutioner, som faae Statsunderstøttelse, Forfatterne af Skrifter, som udgives med Understøttelse af Staten og offentlige Stiftelser eller af Videnskabernes Selskab og Landhusholdningsselskabet. Ingen er forpligtet til at anskaffe Mere af det nævnte Papir, end han har Brug for til det paagældende Skrift, dog er vedkommende Leverandør ikke forpligtet til at regne med mindre Enheder end hele Bøger.

IV. Afsnit. Silkekopibogspapir.

De Embeder og Embedsmænd, som efter Bestemmelserne i I. Afsnit § 2 skulle anvende Papir af mindst Stofklasse II., Styrkeklasse III. til deres Kopibøger, hvis disse blive haandskrevne, ville fremtidig til Maskinkopieringen have at benytte japanesisk Silkepapir, der vil kunne rekvireres ad samme Vej, som Skrivpapirssorterne.

V. Afsnit. Blæk og Farvestoffer.

I Statstjenesten vil der fremtidig kun være at anvende de Blæksorter, som af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udtrykkelig autoriseres til saadan Anvendelse, og om hvis Sammensætning og Pris det træffer Aftale med paagældende Fabrikant Herom vil aarlig Bekjendtgjørelse udgaa i Lov- og Ministerialtidenden. Hverken til Skrivelsers Forsyning med Embedsstempel eller til Paatrykning paa Akter af Journalmærker saa lidt som til Fremstilling af Blanketter maa for Fremtiden anvendes Anilinfarver. Hvis Stempler ønskes benyttede, maa dertil anvendes almindelig Bogtrykkersværte eller anden Farve, som Ministeriet maatte autorisere dertil.

Ministeriets Bekjendtgjørelse om Forhandlingen af Papir er saalydende:

I Overensstemmelse med Reglement af 26de Maj d. A. 1ste Afsnit § 3 har Ministeriet antaget J. Chr. Petersens Papirhandel, Store Kirkestræde Nr. 1, Kjøbenhavn, til Hovedforhandler af de af Ministeriet til Brug i Statstjenesten anskaffede Skrivpapirsorter samt af Silkekopibogspapir efter de paa anførte Sted nærmere givne Forskrifter. Fremdeles har Ministeriet truffet Aftale med Dalum Papirfabrik ved Odense, Kontor og Lager i Kjøbenhavn Tordenskjoldsgade Nr. 32, om at holde Lager af det i nævnte Reglement 3die Afsnit § 1 omtalte Trykpapir i forskellige Formater og Tykkelser, som nærmere specificeres paa det anførte Sted 1ste Afsnit § 3 nævnte Prislise. Fabrikken modtager Bestillinger paa andre Formater og Tykkelser i passende Kvantum og leverer det saa ligesom Lagerformaterne til en Pris af 43 Ø. pr. Pund. Med Repræsentanten for Papirfabriken Lessebo Bolag, Grosserer T. P. Thomsen, Fortunstræde 5

Kjøbenhavn, har Ministeriet derhos truffet Aftale om, at han til Tryksager i Superroyalformat, som ønskes trykte paa Skrivpapir, holder Lager af Superroyalpost, tilvirket af Linnedklude i Kvalitet Stofklasse I. og Styrkeklasse IV. og Tykkelse 23 Pund pr. Ris og til en Pris af 12 Kr. 20 Ø. pr. Ris. Andre Formater og Tykkelser kunne bestilles til en Pris af 53 Ø. pr. Pund. I Henhold til anførte Reglements 2det Afsnit § 1 skal Ministeriet sluttelig henlede Opmærksomheden paa »Prisliste over Dokument-Konvoluter af Normalpapir fra P. Bjørnbaks Fabrik, Kjøbenhavn» og anbefale Konvoluterne til Anvendelse i Statstjenesten. Om Autorisation af Blæksorter til Anvendelse i Statstjenesten samt af Farvestoffer til Stempler m. m. vil der senere blive bekendtgjort det Fornødne.

— Fra Kirke- og Undervisningsministeriet modtog Konsistorium i 1889 de af dette Ministerium under 23de Februar s. A. fastsatte Bestemmelser om de Blæksorter og Stempelfarver, som fremtidig ville være at anvende i Statstjenesten:

I. Afsnit. Om Blæk.

§ 1. De Skriv- og Kopiblæksorter, som anvendes i Statstjenesten til alle Slags Aktstykker og Udarbejdelser, der ikke alene skulle tjene som Manuskript ved Trykning, skulle kunne henføres til en af følgende to Klasser: Klasse I: Jern-Gallus-Blæk, som pr. Pot (Litre) indeholder mindst 4 Gram Jern og 30 Gram af Galæbler tilvirket Garve- eller Gallussyre. Klasse II.: Blæk, hvis Skrifttræk efter 8 Dages Tørring ikke kunne udvaskes med Alkohol eller Vand. Hver Blæksort skal give kraftig farvede Skrifttræk, som efter Tørringen maa fremtræde med sort Farve og ikke tabe kjendelig i Styrke, naar Skriften i Løbet af tre Sommermaaneder udsættes for Indvirkning af direkte Dagslys. Blækket skal flyde let og maa ikke være klæbrigt, selv ikke umiddelbart efter Tørringen, ligesaa lidt som det maa skimle, naar det i aabne Beholdere udsættes for Luftens Indvirkning. Kopiblæk skal kunne give gode og klare Kopier mindst et Døgn efter Tørringen. § 2. Til alle Udfærdigelser, Expeditioner, Udarbejdelser og Protokoller, der ikke alene skulle tjene som Manuskript til Trykning, vil, forsaavidt der til dem efter Reglement af 26de Maj 1888 skal benyttes Papir af Stofklasse I. og II. eller de skulle kopieres i de i anførte Reglements IV. Afsnit omhandlede Silkepapirskopibøger, være at anvende Blæk af Klasse I., medens der i andre Tilfælde til dem kan anvendes Blæk af Klasse II. Andre Blæksorter maa kun anvendes til Udarbejdelser, som alene skulle tjene som Manuskript ved Trykning. § 3. Ministeriet vil aarlig udstede en Bekjendtgjørelse om de Blæksorter, som det i Overensstemmelse med § 1 vil autorisere til Brug i Statens Tjeneste. De Fabrikanter, som ønske at faae deres Blæk autoriseret, maa hvert Aar inden 1ste April — første Gang den 1ste April 1889 — til Statens tekniske Bureau for Papir- og Blækundersøgelse indsende Prøver, for hver Sort mindst en halv Pot ($\frac{1}{2}$ Litre), i Flasker, som slutte lufttæt og ere omhyggelig etiketterede og betegnede med den Klasse, til hvilken Blækket skal svare. Samme Blæksort maa ikke indsendes under forskjellige Benævnelser (Etiketter). Samtidig med Anmeldelsen indbetales 10 Kr. for hver Prøve, som indleveres til Undersøgelse, hvilket Beløb tilfalder Bureauet som Erstatning for Arbejde. § 4. Det Blæk, som findes værdigt til Autorisering, skal, forsaavidt som det ønskes afsat til Brug i Statstjenesten, være forsynet med en Etiket, som angiver Blækkets Klasse, og, hvis det horer til Klasse I,

betegner det som Jern-Gallus-Blæk, dernæst Fabrikantens Navn, at Blækket er autoriseret til Anvendelse i Statstjenesten, om det er autoriseret som Skrive- eller Kopiblæk eller til begge Anvendelser, samt Autorisationsaaret, Alt i en af Ministeriet godkendt Affattelse. § 5. Autorisationen gives for et Tidsrum af tre Aar ad Gangen. Saafremt det autoriserede med Etikette efter § 4 forsynede Blæk ved en af fornævnte Bureau foretagen Undersøgelse af en i Detailhandelen indkjøbt Prøve ikke maatte svare til Etikettens Paalydende, ligesom ogsaa, hvis det maatte blive paatruffet med en ikke med § 4 stemmende Etikette, vil efter Omstændighederne Autorisationen blive tilbagekaldt eller Fornyelse blive nægtet. Fabrikanterne af det Blæk, som opnaaer Autorisering til Anvendelse i Statstjenesten, skulle til Ministeriet indsende en Erklæring om at ville lade Blækket forhandle til Statens og Kommunernes Embeds- og Bestillingsmænd eller dem, som ellers have Noget at udføre paa Statens Vegne eller efter dens Opfordring, til en af Ministeriet approberet Detailpris pr. $\frac{1}{2}$ Pot ($\frac{1}{2}$ Litre), gjældende for hele Riget.

II. Afsnit. Om Stempelfarver.

§ 6. Til Stempelfarve skulle følgende Farvestoffer benyttes: Lampesod (Konrøg og deslige), Ultramarin, Berlinerblaat (Pariserblaat og deslige), Smalte (Kejserblaat), Cinnober og Kraplak. § 7. Prøver af Stempelfarver, som i Overensstemmelse med Reglement af 26de Maj 1888 V. Afsnit ønskes autoriserede til Brug i Statstjenesten i den i § 3 omhandlede aarlige Bekjendtgjørelse, indsendes hvert Aar inden 1ste April — første Gang inden 1ste April 1889 — til Statens tekniske Bureau for Papir- og Blækundersøgelse med Oplysning om, hvilke Farvestoffer der indgaa i samme, og om Stempelfarven er bestemt for Kautschuk- eller Metalstempler. Samtidig med Anmeldelsen indbetales 10 Kr. for hver Prøve, som indleveres til Undersøgelse, hvilket Beløb tilfalder Bureauet som Erstatning for Arbejde. § 8. De Stempelfarver, som findes værdige til Autorisering, skulle, forsaavidt som de ønskes afsatte til Brug i Statstjenesten, være forsynede med en Etikette, som angiver Fabrikantens Navn, at Stempelfarven er autoriseret til Anvendelse i Statstjenesten, samt Autorisationsaaret, Alt i en af Ministeriet godkendt Affattelse. § 9. Autorisationen gives for et Tidsrum af 3 Aar ad Gangen. Saafremt en autoriseret med Etikette efter § 8 forsynet Stempelfarve ved en af det ommeldte Bureau foretagen Undersøgelse af en i Detailhandelen indkjøbt Prøve ikke maatte svare til Etikettens Paalydende, ligesom ogsaa, naar den maatte blive paatruffet med en ikke med § 8 stemmende Etikette, vil efter Omstændighederne Autorisationen blive tilbagekaldt eller Fornyelse blive nægtet.

Samtidig modtog Konsistorium Ministeriets Bekjendtgjørelse af 24de August 1889 om de af Ministeriet for et Tidsrum af 3 Aar autoriserede Blæksorter og Stempelfarver. I samme Bekjendtgjørelse indeholdtes tillige følgende Bestemmelse: Den i Reglement af 26de Maj 1888 IV. Afsnit givne Bestemmelse angaaende Anvendelse af Silkekopipapir til Brug i Statstjenesten forandres saaledes, at der fremtidig til Brug i Statstjenesten overensstemmende med de i Afsnittet givne Regler ved Maskinkopiering vil være at anvende det Kopipapir, som af dette Ministerium anskaffes hertil, og som nu kan rekvireres hos Hovedforhandleren J. Chr. Petersen i Kjøbenhavn.

— Ved Cirkulære af 9de Oktober 1889 bleve disse Bekjendtgjørelser tilstillede Fakulteterne og Bestyrerne af Universitetets videnskabelige Samlinger med Anmodning om for Fremtiden kun at benytte de bestemte Papir- og Blæk-sorter, selv om der endnu skulde have ældre Beholdninger, naar disse dog ikke opfyldte eller kunde omdannes til at opfylde Ministeriets Forskrifter.

7. Udgifterne i Anledning af Universitetsfesterne ved Hs. Maj. Kong Christian IX's 70Aars Fødselsdag, 100Aarsdagen for Stavnsbaandets Løsning og Hs. Maj. Kong Christian IX's Regjeringsjubilæum m. m.

Paa Finanslovsforslaget for 1888—89 var paa Universitetets Udgiftspost 10. opført et Beløb af 5000 Kr. til Bestridelse af de ekstraordinære Udgifter ved disse Fester. Ved Forslagets Behandling i Folketinget udgik dette Beløb, men indsattes paany af Landstinget og optoges paa Kirke- og Undervisningsministeriets Budget for 1888—89. Det anslaaede Beløb viste sig imidlertid allerede efter de første Festers Afholdelse utilstrækkeligt og med Ministeriets Samtykke blev det tilladt overskredet. Udgifterne ved alle 3 Fester vare ialt 13565 Kr. 41 Ø., hvoraf 2106 Kr. 21 Ø., som Udgifter vedkommende Universitetets 2 aarlige 2 Fester, bleve afholdte af Konsistoriums Normalsum. Af disse 2106 Kr. 21 Ø. medgik 1285 Kr. 93 Ø. til Trykning af Programmer, saaledes at kun Udgiften ved de Ark, der oversteg det ordinære Arkantal (12), beregnedes som ekstraordinær, 300 Kr. til Studentersangforeningen, 367 Kr. 18 Ø. til Indbinding og Heftning af Programmer og Resten 153 Kr. 10 Ø. til Kjørsler, Opsyn, Klokkeringning, Flaghejsning m.m. De ekstraordinære Udgifter 11459 Kr. 20 Ø., fordelte sig saaledes: Honorarer til Forfattere, Komponister, Dirigent, Solosangere og Deklamator 3000 Kr., Studentersangforeningen (derunder Nodeafskrivning og Leje af Lokaler til Prøver) 561 Kr. 6 Ø., Orkestermusik 1567 Kr. 50 Ø., Trykning af Programmer 1696 Kr. 38 Ø., Trykning af Kantater 190 Kr. 4 Ø., Trykning af Indbydelseskort m. m. 122 Kr. 15 Ø., Indbinding og Heftning af Programmer og Kantater 337 Kr. 68 Ø., Opsyn og Rengjøring ved Prøver og Fester, Klokkeringning, Hejsning af Flag, Omdeling af Programmer, Porto m. m. 376 Kr. 87 Ø., Planter til Dekoration af Forsalen 56 Kr. 50 Ø., Kjørsler 99 Kr. 30 Ø., Udflytning af Borde fra Auditorier m. v. 120 Kr., Paalægning af Tæpper og Leje af forgyldte Stole 188 Kr. 11 Ø., Tribunens Opsætning og Nedtagning, Tapetsering, Omdannelse ved Stavnsbaandsfesten, Forandring i Anledning af Udførelsen af Etatsraad C. Blochs Maleri 1634 Kr. 84 Ø., Kongestolens Flytning og Anbringelse af Tribune for Kongefamilien med Følge 360 Kr., Festsalens Dekoration samt Opstilling af Referentborde 116 Kr., Opvarmingsrør under Tribunen ud i Salen for at forebygge Brandfare 146 Kr. 27 Ø., overdækket Opgang ved Hovedindgangen 202 Kr., Tegninger og teknisk Assistance 130 Kr., Skjærf til Marschaller 54 Kr. 50 Ø., Assistance ved Bureauet 500 Kr. Efter Indstilling fra Konsistorium blev der endvidere paa Forslaget til Tillægsbevillingsloven for 1888—89 optaget og bevilget et Beløb af 2200 Kr. til Honorarer for Forfatterne af Indbydelsesskrifterne til Stavnsbaandsfesten og til Regjeringsjubilæet, saaledes at der udbetaltes hver Forfatter 600 Kr. og tillige 1000 Kr. til Professor Falbe Hansen til Udgivelse af Fortsættelsen (2den Del) af hans Skrift ved Stavnsbaandsfesten.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 2den Juni 1888 bifaldtes det, at der til Udgifter til Befordring og Bespising af 30 Bønder fra Universitetets og Kommunitetets forrige Godser, der vare indbudne til at overvære Universitetets Fest i Anledning af 100Aarsdagen for Stavnsbaandets Løsning maatte udbetales af Universitetets og Kommunitetets ekstraordinære Udgifters Konti for 1888—89 ialt 300 Kr. Det medgaaede Beløb 277 Kr. 20 Ø. afholdtes halvt af hver Kasse.

— Under 7de August 1889 bifaldt Ministeriet, at det til Udgifter ved Illuminationen i Anledning af Regjeringsjubilæet for Universitetets Vedkommende anvendte Beløb 318 Kr. 6 Ø. og det i samme Anledning for Regensens Illumination anvendte Beløb 83 Kr. 83 Ø. maatte afholdes som særlige Poster under Universitetets og Kommunitetets Regnskaber for Finansaaret 1888—89.

— Under s. D. bifaldt Ministeriet, at et i Anledning af Regjeringsjubilæet medgaaet Beløb af 36 Kr. 15 Ø. til Kimning ved Universitetets Landsbykirker afholdtes af samme Konto.

8. Forskjellige Sager.

Det ved Reskript af 8de Oktober 1883 anordnede kirkelige Raads Moder have, ligesom i de foregaaende Aar, været holdte i Konsistoriums Sal i September Maaned 1888.

— Rigsdagens Aabningsmode fandt Sted i Oktober 1888 i Universitetets Festsal.

— Universitetets Festsal har, som sædvanlig, været overladt Studentersangforeningen og Cæcilie-Foreningen til Afholdelse af Koncerter.

— Ved Skrivelse af 13de April 1889 bifaldt Ministeriet, at Udgifterne ved Trykningen af et Lykønskingsdiplom til Universitetet i Bologna, 26 Kr., afholdtes af Universitetets ekstraordinære Udgifters Konto for Finansaaret 1888—89.

— Ligeledes bifaldt Ministeriet ved Skrivelse af 7de August s. A., at Udgifterne ved et Foutteral og en Sølvkapsel til fornævnte Lykønskingsdiplom, 79 Kr., og Fragt for 2 Kasser med Skrifter fra Universitetet i Bologna, 27 Kr. 71 Ø., afholdtes af samme Konto.

— Ved Skrivelse af s. D. bifaldt Ministeriet, at Rejseudgifterne ved Afsendelsen af en Repræsentant for Universitetet til Biskop Engelstofts Begravelse, 18 Kr., og Udgifter til Kjørsel i Anledning af Valkendorfs Kollegiums 300 Aars Jubilæum, 16 Kr., afholdtes af samme Konto.

— Udgifterne ved Trykningen af Forslag til Lov om Universitetets og Kommunitetets Lønningsforhold, 429 Kr. 91 Ø., bleve i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 13de April 1889 afholdte af fornævnte Konto.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 6te August s. A. blev det bevilget, at 226 Kr. 58 Ø. og 495 Kr. 89 Ø., henholdsvis af Universitetets og Kommunitetets ekstraordinære Udgifters Konti for Finansaaret 1888—89, maatte udbetales til Udgifter ved Udgivelsen af en Samling om alle de om Universitetets Legater gjældende Bestemmelser.

— Efter Indstilling fra det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium blev der ved Ministeriets Skrivelse af 25de Januar 1889 meddelt Tilladelse til, at der maatte anskaffes en Maskine, et Slags Kvindefantom til Anvendelse ved den praktiske Undervisning i Fødselsvidenskab og Fødselshjælp, saaledes at der

hertil anvendtes et Beløb af c. 400 Kr. af Universitetets ekstraordinære Udgifters Konto for 1888—89. Der medgik 398 Kr. 64 Ø.

— Ved Skrivelse af 7de August 1889 bifaldt Ministeriet, at følgende Udgifter afholdtes af samme Konto: for Opsyn og Renholdelse i Universitetets Festsal i Anledning af Udstilling af Skizzer til Konkurrencemaleriet i Universitetets Festsal, 28 Kr., for Maling af Felret til Etatsraad C. Blochs sidste Maleri sammesteds samt Opsætning af Stillads, 88 Kr. og for Snedkerarbejde i fornævnte tvende Anledninger, 55 Kr. 75 Ø.

— Ministeriet bifaldt ved Skrivelse af s. D., at et til Anskaffelsen af 4 Skrivebordsstole til Dekanernes Værelse samt andet Inventarium medgaaet Beløb af 389 Kr. 35 Ø. afholdtes af fornævnte Konto.

— Ligeledes bifaldt Ministeriet under s. D., at et Beløb af 90 Kr., der var udbetalt i Erstatning til 2 Studenter for Frakker, bortkomne paa Universitetet, afholdtes af samme Konto.

— Ved Skrivelse af 10de April 1889 bifaldt Ministeriet, at der udbetaltes en Student 25 Kr. af Kommunitetets ekstraordinære Udgifters Konto for Finansaaret 1888—89 i Erstatning for en Sofa, der var bleven ødelagt paa Regensen ved et Ulykkestilfælde.

— Ved Skrivelse af 7de August 1889 bifaldt Ministeriet, at Universitetets Udgiftspost 8, Kvæsturudgifter med Undtagelse af Lønninger, for Finansaaret 1888—89 paa Grund af et større Brændselsforbrug end paaregnet og Udgifter ved Illumination af Kvæsturens Lokaler i Anledning af Regjeringsjubilæet, maatte overskrides med 154 Kr. 73 Ø.

— Under s. D. bifaldt Ministeriet, at Universitetets Udgiftspost 9. b. 2., Brændsel, Belysning og Inventarium, for samme Finansaar paa Grund af større Udgifter til Gasforbrug end paaregnet og Udgifter ved Bortkjørsel af Sne fra Universitetets Gaarde maatte overskrides med 345 Kr. 17 Ø.

— Under s. D. bifaldt Ministeriet, at der af Universitetets ekstraordinære Udgifters Konto for samme Finansaar udbetaltes et Beløb af 80 Kr. som Extra-godtgjørelse for Gadefejning (derunder Bortfjernelsen af Sne) i 1888 ved den botaniske Have.

— Ligeledes bifaldt Ministeriet ved Skrivelse af s. D., at der til Extraudgifter i Anledning af Pedel ved det kirurgiske Akademi, Iversens Sygdom udbetaltes et Beløb af 60 Kr. af samme Konto.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 1ste November 1888 bifaldtes det, at der til Enken efter Arbejdsmand N. Olsen, der i en Aarrække havde assisteret ved forskellige Arbejder ved Universitetet, udbetaltes et Beløb af 50 Kr. af samme Konto til Hjælp til Udgifterne ved hendes Mands Begravelse.